

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-584

24.8.2020

Gjensidige Forsikring ASA

Retts hjelp

Tvist om renteberegning – sammenheng med sikredes yrke eller erverv – unntak for tvistegrunnlag som forelå før tegning.

I fraværdsdom fra Danmark i 2009 ble sikrede dømt til å betale motparten kr 111 759 etter at hans tidligere byggefirma ikke hadde betalt motparten for levert byggemateriale. I 2017 gjenopptok motparten inndrivelsen av kravet og fremmet krav med renter. I 2019 kontaktet sikrede advokat for bistand i saken. Sikredes advokat bestred kravet til motparten grunnet feil renteberegning og foreldelse. Han søkte deretter selskapet om retts hjelpdekning, men selskapet avsto dekning. Selskapet viste til forsikringsvilkårenes unntak fra retts hjelpdekning der "tvistegrunnlaget forelå før tegning" og der hvor tvisten har "sammenheng med sikredes yrke eller erverv". Sikredes advokat har blant annet påberopt seg at unntaket for dekning hvor "tvistegrunnlaget forelå før tegning", er i strid med de preseptoriske reglene om selskapets plikt til å etterspørre opplysninger som kan ha betydning for risikoen, jf. fal. § 4-1, jf. § 4-5. Nemnda kom til at tvisten hadde sammenheng med sikredes yrke eller erverv.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for retts hjelputgifter for tvist om renter og foreldelse.

Sikredes retts hjelpforsikring omfatter tvister som er oppstått i forsikringsperioden. Forsikringen har unntak for:

Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv.

(...)

Retts hjelputgifter dersom tvistegrunnlaget forelå ved forsikringens ikrafttreden.

Ifølge sakens dokumenter ble det 25.6.09 av sagt fraværdsdom mot sikrede i Danmark hvor sikrede ble dømt til å betale motparten kr 111 759 for manglende betaling for varer som sikrede gjennom sitt daværende danske byggefirma hadde bestilt og fått levert.

Sikrede har senere flyttet til Norge. Han avviklet firmaet i Danmark og startet i 2016 et norsk byggefirma.

I 2017 gjenopptok motparten inndrivelse av kravet mot sikrede. I brev av 16.10.17 ble kravet fremmet med renter. Kravet ble purret opp 15.11.17 med opplysning om at motparten var innstilt på en minnelig løsning. En betalingsoppfordring/varsel om at sak reises ble sendt sikrede 27.3.19 etter at inkassovarsel ikke ble betalt.

Sikrede kontaktet advokat for bistand i august 2019. Sikredes advokat kontaktet motparten og ba om nærmere dokumentasjon. Kravet ble bestridt 16.8.19 pga. feil renteberegning. Samme dag søkte sikredes advokat om retts hjelpdekning for tvisten.

Selskapet avsto først rettshjelpdekning med henvisning til at tvisten var oppstått før tegning 7.2.17. Senere har selskapet opprettholdt avslaget med henvisning til at det er tilstrekkelig for avslag at tvistegrunnlaget forelå ved tegning og i tillegg anført at tvisten er unntatt fordi den har sammenheng med sikredes yrke eller erverv.

Sikrede krever dekning for rettshjelpgifter og anfører at tvisten er omfattet av vilkårene. Unntaket for rettshjelpdekning der "tvistegrunnlaget forelå før tegning" er i strid med forsikringsavtaleloven. Uansett kan ikke unntaket påberopes ettersom tvisten først oppstod i 2019 da inkassobyrået fremsatte krav som ble bestridt av sikrede på grunn av feilberegning av krav, samt foreldelse. Dette er tvistegrunnlag som først dukket opp i 2019, og som sikrede ikke hadde noen anelse om at skulle oppstå da han tegnet forsikring i 2017. Unntaket for "tvist" som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv kommer ikke til anvendelse. Den rettslige innsigelsen mot kravet gjelder foreldelse og feilberegning av renter, og dette har ikke sammenheng med sikredes yrke eller erverv. Det er heller ikke av betydning at sikrede i dag driver et norskregistrert byggefirma stiftet i 2016.

Selskapet avviser ansvar og viser til unntaket for tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv. Sikrede var i 2009 saksøkt sammen med sitt danskregistrerte firma. Tvisten oppstod som følge av ubetalte byggematerialer bestilt i sammenheng med sikredes entreprenørvirksomhet og firmaet hans i Danmark. Kravet som er rettet mot sikrede kommer som en direkte følge av dommen avsagt mot sikrede og hans firma i 2009. At kravet nå er rettet mot ham som privatperson, gjør ikke sammenhengen med hans ervervsvirksomhet mindre. Tvisten har sammenheng med hans yrke/erverv og er dermed unntatt fra dekning. Dekning er også unntatt fordi tvisten oppstod eller tvistegrunnlaget forelå før tegning, ettersom dommen falt i 2009 og sikrede først tegnet forsikring i 2017.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under rettshjelpforsikringen.

Sikredes rettshjelpforsikring har unntak for:

Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv.

Unntaket gjelder tvist "som har sammenheng med" sikredes erverv eller yrke. Det er ikke krav om at sikredes erverv er den direkte årsaken til tvisten og heller ikke at dette er den eneste årsaken til tvisten, men om yrke eller erverv har vært medvirkende til at tvisten oppsto. Den umiddelbare tvisten gjelder foreldelse og beregning av renter, men det underliggende kravet som bestrides gjelder oppfyllelse av en dom fra 2009 hvor sikrede ble dømt å betale for materialer levert av motparten i en byggesak. Tvisten har derfor "sammenheng" med erverv i den forstand at grunnlaget for kravet gjelder betalingsmislighold i en ervervssituasjon. Dette må være tilstrekkelig til at unntaket kommer til anvendelse selv om den umiddelbare tvisteårsaken gjelder andre innsigelser knyttet til kravet.

Nemnda finner det etter dette ikke nødvendig å ta stilling til om unntaket for tvistegrunnlag som forelå før tegning kommer til anvendelse.

Selskapet er etter dette uten ansvar.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).